

[Axel Kristensen]

virket skadeligt. Nu er der det ved disse love, at de faktisk først fik virkning lang tid efter vedtagelsen, for de penge, man tog fra folk, blev ikke betalt den dag, lovene blev vedtaget, og stillingen var den, at nedgangen i vor valutabeholdning praktisk talt var standset, allerede da lovene blev gennemført; allerede i juli måned 1957 skete der en forbedring i vor valutastilling på 157 mill. kr. ud over det, vi optog i lån i Amerika, og som var 235 mill. kr. Ingen vil vel påstå, at disse økonomiske love, som skulle gælde for 2 år, allerede i juli måned kunne udvise en virkning på 157 mill. kr. Det kan man ikke mene alvorligt.

Man kan ikke mene, at vi på et tidspunkt, hvor vi faktisk havde en lavere beskæftigelse og en lavere produktion, skulle kunne få en valutaforbedring, der i løbet af det første halvår androg næsten 400 mill. kr., således at det samlede resultat af det år var en forbedring på 270 mill. kr. Nej, forklaringen er den ganske enkle, at i det år forbedredes vort bytteforhold med 7 points. Det vil altså sige, at man forbedrede forholdet mellem det, vi gav for varerne, og det, vi fik for varerne, med 7 points. Hvert point betyder, hvis det virker et helt år, ca. 100 mill. kr. Nu virkede det ikke hele året, derfor gav det ikke en forbedring på 700 mill. kr., men kun 270 mill. kr. Der er fuld forklaring på forbedringen alene ved hjælp af den ændring, der er sket i prisudviklingen, hvor en række varer er blevet billigere i forhold til det, vi købte, men der er ingen forklaring mulig på, at disse kriselove skulle have virket gavnligt med en så voldsom pludselighed.

Jeg har endvidere sagt — og det mener jeg stadig — at erhvervslivet ikke har været underkastet en sund udvikling gennem den periode, hvor socialdemokratiet har været afgørende. Jeg har aldrig ønsket kortvarige bedømmelser, for så får man forkerte bedømmelser. Jeg synes, man må bedømme tingene på længere sigt, for love har langsigtede virkninger, og jeg kan til bevis herpå minde om, at da jeg førte ordet ved det vælgermøde, der var i radioen forud for sidste valg, sagde jeg, at man ikke med rimelighed kunne gå længere med hensyn til bedømmelsen af valutastillingen end til

1. januar, fordi man ikke med rimelighed kunne tage de sidste måneder med i vurderingen. Hvis man vil se på helhedsudviklingen, er sandheden den, at vi har haft en prisstigning sidste år på ca. 40 pct. Samtidig er landbrugsvarer praktisk talt ikke steget i pris, og denne skæve udvikling for det erhverv, der tjener en væsentlig part af vor valuta hjem — mere end noget andet erhverv, fordi det ikke selv forbruger råvarer, men sælger for lige så mange penge som industrien gør — at det gennem 10 år skal betale stigende priser, for, hvad det køber, helt op til 40 pct., medens dets egne priser ikke stiger, det må være en ugunstig økonomisk udvikling i et land som Danmark.

Jeg vil også gerne have fastslået, at den udvikling, der nu har fundet sted de sidste 3 år, hvor den forøgede velstand, man naturligvis får, når man køber gunstigere eller sælger gunstigere, bruges til lønstigninger, således at den forøgede velstand, som dette bedre varebytteforhold giver, omgående omsættes i lønstigninger, ikke er gunstig. Det havde været langt gunstigere at lade prisniveauet falde og holde lønniveauet. Hvis det efter kort tids forløb skulle ske, at priserne på råstoffer igen stiger, har vi forringet vor konkurrenceevne væsentligt, og det har ikke været nogen fordel at vælge lønstigningens vej fremfor prisfaldets. På dette område har der altså heller ikke været nogen gunstig udvikling.

Der har været talt om de syv landes marked og om fællesmarkedet. Én ting kan man i hvert fald sige om dette: at vi ved at gå ind i de syv har undergivet os Englands førerskab, og England vil under ingen omstændigheder — selv om det skulle blive tvunget til en ordning med andre lande om industrivarer, fordi det dårligt kan undvære det europæiske marked — give os en ordning med hensyn til vore landbrugsvarer. Vi har altså undergivet os Englands handelspolitiske lederskab, England, som ikke vil skaffe os nogen ordning med hensyn til vor landbrugseksport. Og dette må dog være en uhyre afsvækkelse af vor handelspolitiske stilling.

Jeg har endvidere sagt og vil bestemt hævde, at den økonomiske udvikling her i landet efter krigen ikke har været god, og jeg vil gerne dokumentere dette. Det væ-